

**YLEISET OHJEET KONEIDEN JA LAITTEIDEN
HANKINTAA VARTEN SUOMEN METSÄTEOLLISUUDELLE****Metsäteollisuus ry:n 21.11.1994 hyväksymä**

1

Johdanto

Näitä yleisiä hankintaehtoja sovelletaan, mikäli osapuolet ovat tästä kirjallisesti sopineet.

Sopimuksella tarkoitetaan paitsi itse sopimusasiakirjaa myös ostajan kirjallisesti hyväksymää tarjousta tai myyjän kirjallisesti hyväksymää tilausta.

2

Sopimuksen syntyminen

2.1

Sopimus syntyy osapuolten allekirjoittaessa sopimusasiakirjan tai ostajan kirjallisesti hyväksyessä myyjän tarjouksen tai myyjän kirjallisesti (tilausvahvistus) hyväksyessä ostajan tilauksen. Tilausvahvistus on sitova vain silloin, kun ostajan tilauksen ehdot vahvistetaan muuttumattomina.

3

Tekniset tiedot, asiakirjat ja muut ohjeet

3.1

Osapuolten ennen sopimuksen syntymistä luetteloissa, esittelylehtisissä, kiertokirjeissä, ilmoituksissa, kuva-aineistossa sekä hinnastoissa toisilleen ilmoittamat tiedot, jotka koskevat painoja, mittoja, suoritusarvoja, hintoja sekä teknisiä ja muita yksityiskohtia, ovat likimääräisiä. Nämä tiedot ovat sitovia vain, milloin ne liitetään sopimukseen tai niihin sopimuksessa viitataan.

3.2

Kaikki piirustukset ja asiakirjat, jotka osapuolet luovuttavat toiselle osapuolelle ennen sopimuksen syntymistä tai sen jälkeen, jäävät luovuttaneen osapuolen omaisuudeksi. Vastaanottava osapuoli ei luovuttaneen osapuolen suostumuksetta saa käyttää niitä muihin kuin sopimuksen edellyttämiin tarkoituksiin.

3.3

Myyjän on luovutettava ostajalle tarpeelliset asiakirjat toimitettavien laitteiden käyttökuntoon saattamiseksi, käyttöön ottamiseksi ja käynnissä pitämiseksi viimeistään toimituksen yhteydessä.

Normaalin kunnossapidon vaatimat piirustukset ja asiakirjat on myyjän luovutettava ostajalle. Muista työpiirustuksista sovitaan erikseen.

Ellei muuta sovita, toimitetaan tarvittavat asiakirjat kahtena alkuperäiskielisenä ja kahtena suomenkielisenä kappaleena.

Asiakirjojen tulee olla ostajan käytettävissä osapuolten määrittämistä ajankohdista lukien.

Omistusoikeus toimitettujen laitteiden käyttämiseksi, huoltamiseksi ja kunnossapidämiseksi tarvittaviin asiakirjoihin ja niiden tietoihin siirtyy ostajalle.

Laitteiden suunnittelussa sovelletaan ensisijaisesti ostajan tehdasstandardeja. Ellei niistä ole sovittu, sovelletaan joko SFS/DIN- tai ISO-standardeja ostajan valinnan mukaan.

- 3.4 Myyjä huolehtii ostajan kustannuksella koneiden öljy- ja voitelurasvojen ensi-
täytöistä. Myyjä on velvollinen sopimaan ostajan kanssa öljytuotteiden valmista-
jan ja laadun.
- 3.5 Toimitettavien laitteiden käytön, huollon ja korjauksen vaatimat erikoistyökalut
tulee myyjän, riittävässä laajuudessa, kustannuksellaan liittää toimitukseen.
- 3.6 Myyjä sitoutuu toimittamaan välttämättömiä varaosia kymmenen vuoden ajan
toimituksen tapahtumisesta ja sitoutuu tämänkin jälkeen myötävaikuttamaan
varaosien saantiin.
- 3.7 Myyjä varustaa toimitettavat laitteet viranomaisten ja ostajan edellyttämien suo-
menkielisin kilvin.

4 Alihankkijat

Myyjä on velvollinen etukäteen hyväksyttämään alihankkijansa. Myyjä vastaa
alihankkijoiden toimituksista kuten omistaan ja huolehtii siitä, että alihankkijoi-
den toimitukset saapuvat ostajalle sovitun aikataulun mukaisesti oikein viittein
varustettuina ja oikealla toimitusehdolla.

5 Muutokset

- 5.1 Myyjän on pyydettyessä tehtävä tavaraan korvauksetta sellaisia muutoksia, jotka
eivät aiheuta toimitusajan pitenemistä tai lisäkustannuksia. Ostajalla on oikeus
teettää muitakin muutoksia. Tällaiset muutokset eivät vaikuta sopimuksen ehtoi-
hin, hintaan tai takuehtoihin, ellei niistä erikseen kirjallisesti sovita.
- 5.2 Sopimuksen tarkoittamien koneiden ja laitteiden tulee, ellei muuta ole sovittu,
olla uusinta kaupallisessa tuotannossa olevaa mallia, joka on myyjän käytettäväs-
sä sopimusta allekirjoitettaessa. Mikäli myyjä sopimuksen tultua voimaan mutta
ennen toimitusta on uudistanut koneiden tai laitteiden konstruktiota, on ostajalle
varattava mahdollisuus tutustua uuteen konstruktiono hyvissä ajoin ennen toimi-
tuspäivää.

Ostajan pyynnöstä on toimituksen tapahduttava uuden konstruktion mukaisena,
jolloin muutosten vaikutuksesta sopimuksen ehtoihin sovitaan erikseen.

6 Pakkaus

Tarjouksessa ja sopimuksessa mainittuihin hintoihin sisältyvät kustannukset pak-
kauksista, jotka ovat tarpeen tavarana likaantumisen, vahingoittumisen tai huo-
nonemisen estämiseksi normaalin kuljetuksen tai käsittelyn aikana.

Kuljetuspakkausten tulee olla selvästi merkittyjä ostajan tilausnumerolla ja
merkillä sekä positionumerolla, mikäli tällainen on annettu.

Kuljetuspakkauksiin, joiden paino ylittää yhden tonnin, on merkittävä bruttopaino sekä nosto-ohjeet. Suuriin ja hankalasti käännettäviin pakkauksiin on merkittävä, miten päin tavara on pakkauksessa.

7

Laadunvalvonta ja vastaanottotarkastukset

- 7.1 Ostajalla tai hänen valtuuttamallaan on valmistuksen aikana sekä sen päätyttyä oikeus suorittaa valvontaa laadun, mitoituksen, suorituskyvyn ja toimitusohjelman noudattamiseksi. Myyjän tulee luovuttaa käytettäväksi tarkastuksen suorittamiseksi tarpeelliset, hallussaan olevat asiapaperit ja tiedot, ellei niitä kohdan 3 määräysten mukaisesti ole jo luovutettu ostajalle.
- 7.2 Myyjä järjestää kohdassa 7.1 mainitut tarkastukset tavaran valmistuspaikalla omaan valmistuksen valvontaansa liittyvinä ja vastaa niiden kustannuksista ostajan edustajan henkilökohtaisia kuluja lukuun ottamatta.
- Ostaja ilmoittaa ennalta suoritettavat tarkastukset ja niiden ajankohdan siten, että myyjä voi normaalina työaikana yhdistää ne omaan valvontaansa liittyviksi.
- 7.3 Myyjä vastaa kaikista valmistajalle tai maahantuojalle lakimääräisesti kuuluvista tarkastuksista ja niistä aiheutuvista kustannuksista.
- 7.4 Suoritetuista tarkastuksista ja kokeista laaditaan pöytäkirja, joka toimitetaan viipymättä ostajalle asianmukaisesti allekirjoitettuna.
- 7.5 Ostajan suorittamat tarkastukset, kokeet ja hyväksymiset eivät vähennä myyjän sopimuksen mukaisia velvoitteita.

8

Kauppahinta

Kauppahinta tarkoittaa tavaran hintaa pakkauksineen ja muine sopimuksessa mainittuine myyjälle kuuluvine velvoitteineen ilman arvonlisäveroa toimitettuna erikseen sovitun toimitusehdon mukaan. Kauppahintaan lisätään lainmukainen arvonlisävero.

9

Vakuutukset

Myyjä vastaa kaikesta tavaraa kohdanneesta vahingosta ja huolehtii kustannuksellaan sitä koskevista kaikista vakuutuksista siihen saakka, kunnes tavara on toimitettu ICC:n A-ehto toimitusehdon mukaan täsmennettynä, ellei kohdasta 11 muuta johdu.

Myyjällä tulee olla riittävä voimassa oleva vastuu- ja tuotevastuuvakuutus.

Ostajan pyynnöstä myyjä on myös velvollinen esittämään vakuutusasiakirjat ostajan hyväksyttäväksi. Ostajan hyväksyntä ei vaikuta myyjän velvollisuuksiin vähentävästi.

10

Toimitusaika ja viivästyssakko

10.1

Ellei muuta sovita, toimitusaika alkaa, kun sopimus on syntynyt.

Ellei sovitusta toimitusehdosta muuta johdu, toimituksen katsotaan tapahtuneen konossementtiin, rahtikirjaan tai vastaavaan asiakirjaan merkittynä päivänä tai, milloin myyjä suorittaa asennuksen, silloin kun toimitus on vastaanotettu.

Myyjä ei ole oikeutettu ilman ostajan suostumusta toimittamaan tavaraa ennen sovittua toimituspäivää.

10.2

Toimituksen viivästyessä myyjästä johtuvasta syystä on ostajalla oikeus viivästyssakkoon, jonka määrä kultakin alkavalta viikolta on 1,0 % arvonlisäverottomasta kauppahinnasta, kuitenkin enintään 10 %.

Jos myyjän toimitettavien ja erikseen sovittujen piirustusten tai teknisten asiakirjojen toimittaminen viivästy, maksaa myyjä viivästyssakkona kultakin alkavalta viikolta 0,1 % arvonlisäverottomasta kauppahinnasta kutakin asiapaperierää kohden, enintään kuitenkin 2 %.

Toimituksen tai sen osan viivästyessä tai viivästymisen näyttäessä todennäköiseltä myyjän on välittömästi annettava tästä kirjallisesti tieto ostajalle ja mainittava viivästymisen syy sekä uusi toimitusaika. Ilmoituksen tekeminen ei vapauta myyjää viivästyssakon suorittamisesta.

Erikseen on sovittava, miten toimituksen viivästyminen vaikuttaa maksuaikatauluun.

Viivästyssakon lisäksi on ostajalla oikeus korvauksiin viivästyksen aiheuttamista vahingoista.

11

Maksut sekä viivästyminen tavaran vastaanottamisessa

11.1

Ostajan on suoritettava sopimuksen mukaiset maksut sovitun aikataulun mukaisesti.

11.2

Mikäli ostaja ei pysty vastaanottamaan sopimuksen mukaista toimitusta sovitun aikataulun mukaisesti, on sen vaikutus sopimusehtoihin, kuten kustannuksiin maksuaikatauluun ja vakuuskysymyksiin sovittava erikseen.

11.3

Maksu katsotaan oikea-aikaisesti tapahtuneeksi, mikäli osapuolet eivät ole maksupaikasta tai -tavasta muuta sopineet, kun se suoritetaan Suomessa eräpäivänä mihin tahansa rahalaitokseen.

12

Takuut

- 12.1 Takuu-aika alkaa, kun ostaja on ottanut toimitetun koneen tai laitteen käyttöön viimeistään kuitenkin 6 kk:n kuluttua toimituksesta.
- 12.2 Myyjän tulee kustannuksellaan korjata takuuajana ilmenevät konstruktiosta, aineesta tai valmistuksesta, käyttö- ja huolto-ohjeesta johtuvat virheet ostajalle sopivana aikana sekä korvata virheen aiheuttama vahinko. Takuu koskee paitsi vialliseksi todettua osaa, myös vauriotilanteessa rikkoutuneita koneen tai laitteen muita osia.
- 12.3 Takuu ei koske virheitä, jotka ilmenevät 16 000 käyttötunnin jälkeen tai kahden vuoden kuluttua takuuajan alkamisesta.
- 12.4 Takuu ei koske virheitä, jotka johtuvat ostajan suorittamasta virheellisestä asennuksesta, puutteellisesta huollosta tai muutoksista, jotka on tehty ilman myyjän kirjallista suostumusta, ostajan virheellisesti suorittamista korjauksista tai luonnollisesta kulumisesta. Takuu ei myöskään koske vikoja, jotka aiheutuvat koneen tai laitteen virheellisestä käytöstä tai käytöstä olosuhteissa, joihin sitä ei ole tarkoitettu tai myyjän antamien ohjeiden laiminlyömisestä.
- Myyjä vastaa takuuajan jälkeenkin niistä koneissa tai laitteissa esiintyvistä vioista ja puutteista, jotka ovat aiheutuneet myyjän törkeästä laiminlyönnistä tai piilevästä virheestä ja joita ostaja kohtuudella ei ole voinut vastaanottotarkoituksessa eikä takuuajana havaita.
- 12.5 Takuu ei koske virheitä, jotka johtuvat ostajan määräämästä konstruktiosta, jota myyjä ei ole hyväksynyt tai ostajan hankkimasta aineesta, joka todetaan virheelliseksi tai on myyjän antaman erittelyn vastainen.
- 12.6 Saatuaan ostajalta kirjallisen ilmoituksen virheestä myyjän tulee viivytyksettä sopia ostajan kanssa virheen korjaamistavasta, paikasta ja ajasta.
- 12.7 Jollei myyjän asiana ole huolehtia asentamisesta tai milloin virheen korjaaminen asennuspaikalla ei ole tarkoituksenmukaista, on ostajan lähetettävä viallinen tavara tai sen osa myyjälle. Luovutettuaan ostajalle korjatun tai uuden tavaran tai osan katsotaan myyjän täyttäneen takuovelvoitteensa. Kuljetuskustannukset suorittaa myyjä.
- 12.8 Vian poistamisen tapahtuessa asennuspaikalla vastaa myyjä henkilökuntansa kuluista sekä tarpeellisten aineiden ja varusteiden kuljetuksesta.
- 12.9 Viallisten tilalle toimitetuille uusille tai korjatuille osille annetaan samanlainen takuu kuin alkuperäiselle koneelle tai laitteelle.
- 12.10 Mikäli myyjä ei täytä korjausvelvoitettaan tai ei ilmoituksen saatuaan viivytyksettä sovi asian vaatimista toimenpiteistä ostajan kanssa, on ostajalla oikeus suorittaa tarpeelliset korjaukset myyjän kustannuksella. Myyjä antaa

tämän veloitteen täyttämisen vakuudeksi ostajalle käyttövaiheen alkamispäivään mennessä ostajan hyväksymän vakuuden. Tämän vakuuden tulee olla voimassa 3 kk yli takuuajan päättymisen.

13

Vastuu vahingosta

Myyjä vastaa toimitettujen koneiden ja laitteiden ostajalle tai kolmannelle henkilölle aiheuttamasta vahingosta kauppalaan, tuotevastuulain ja yleisten vahingonkorvaussäännösten mukaisesti.

14

Omistusoikeuden ja vahingonvaaran siirtyminen

14.1

Ellei muuta ole sovittu, omistusoikeus toimitettuun tavaraan siirtyy ostajalle, kun toimitus on tapahtunut. Koneet ja laitteet ovat, milloin myyjä suorittaa asennuksen, ostajan panttina siitä lähtien kun ne ovat saapuneet ostajan varastoon tai asennuspaikalle.

14.2

Ellei muuta ole sovittu, siirtyy toimitukseen kohdistuva vahingonvaara ostajalle sovitun toimitusehdon määrittelemänä ajankohtana.

15

Viranomaisten hyväksyminen

Koneet ja laitteet on valmistettava sopimuksen syntymishetkellä Suomessa voimassa olevien määräysten mukaisesti. Ennen toimitusta tapahtuvista viranomais-ten tarkastuksista perittävät maksut on myyjän suoritettava.

Myyjän on ilmoitettava ympäristöä, työsuojelua tai muita vastaavia seikkoja koskevat viranomaismääräykset, jotka on otettava huomioon koneita ja laitteita asennettaessa ja käytettäessä.

Milloin edellä sanotut määräykset sopimuksen voimassaoloaikana muuttuvat, sitoutuu myyjä suorittamaan niiden edellyttämät muutokset. Muutoksen vaikutuksista sopimuksen ehtoihin sovitaan erikseen.

16

Patentti- ja lisenssi-riidat

Myyjä vastaa kaikista toimitettuun tavaraan ja sen käyttöön kohdistuvista patentti- ja muiden teollisoikeuksien sekä lisenssioikeuksien loukkauksista sekä niiden aiheuttamien riita-asioiden kustannuksista samoin kuin ostajaan kohdistuvista vahingonkorvaus- tai muista vaatimuksista. Ostajan on välittömästi annettava myyjälle tieto tämän kohdan mukaisista vaatimuksista.

Mikäli yllä mainittujen oikeuksien loukkaus voidaan välttää ainoastaan hankkimalla patentin haltijalta lupa tai suorittamalla toimitukseen muutoksia, myyjä korvaa ostajalle kaikki ne kustannukset ja menetykset, joita ostajalle koituu toimituksen toteutumisesta alkuperäisillä suoritusarvoilla ja muilla ehdoilla.

17

Ylivoimainen este

- 17.1 Jos toimituksen tai sen osan viivästyminen aiheutuu ylivoimaisesta esteestä, katsotaan toimitusajan pidentyvän korkeintaan esteen kestämissen ajalla. Osapuoli ei voi vedota ylivoimaiseen esteeseen, ellei hän ole antanut kirjallista ilmoitusta siitä kahden viikon kuluessa siitä tiedon saatuaan tai viimeistään kuukauden kuluttua sen alkamisesta.
- 17.2 Mikäli ostaja puolestaan ei voi ylivoimaisen esteen johdosta ottaa toimitusta vastaan sovitulla tavalla tai sovittuna aikana, katsotaan toimitusajan pidentyvän tällöinkin korkeintaan esteen kestämissen ajalla edellyttäen, että ostaja on asianmukaisesti ilmoittanut myyjälle esteestä.
- 17.3 Ylivoimaiseksi esteeksi (force majeure) katsotaan sellainen sopimuksen solmimisen jälkeen sattunut osapuolista riippumaton ennalta arvaamaton seikka, joka ei ole ollut osapuolten tiedossa ja joka nimenomaan estää tai tekee mahdottomaksi sopimuksen perustuvien velvoitusten täyttämisen. Tällaisiksi seikoiksi voidaan katsoa mm. tulipalo, luonnonmullistus, liikekannallepano, sota, valuuttarajoitukset, tuonti- ja vientirajoitukset, energian saannin rajoitukset, lakko tai työsulku tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen osapuolista riippumaton seikka.
- 17.4 Alihankkijan toimituksen viivästyminen ei vapauta myyjää vastuusta, milloin alihankkijan viivästyminen on johtunut muusta syystä kuin ylivoimaisesta esteestä.

18

Sopimuksen purkaminen

- 18.1 Sopimuksen täyttämisen tullessa ylivoimaisen esteen vuoksi mahdottomaksi tai sen jatkumisen aiheuttaessa osapuolelle kohtuutonta haittaa tai vahinkoa tulee osapuolten neuvotella esteen vaikutuksesta sopimukseen. Mikäli sopimuksen voimassapidosta ei päästä yksimielisyyteen, on kummallakin oikeus kirjallisella ilmoituksella purkaa sopimus.
- 18.2 Milloin toimituksen viivästyminen muun kuin ylivoimaisen esteen vuoksi aiheuttaa ostajalle huomattavaa haittaa ja viivästystä on jatkunut vähintään 10 viikkoa eikä myyjä voi näyttää kohtuullisen lisäajankaan kuluessa voivansa toimittaa tavaraa, on ostajalla oikeus kirjallisella ilmoituksella purkaa sopimus sekä vaatia myyjältä korvausta purkamisen aiheuttamista vahingoista. Myyjä maksaa ostajan suorittamat maksut takaisin lisättynä lainmukaisella viivästyskorolla.
- 18.3 Jos koneen tai laitteen toiminta-arvot, toimintatapa tai muut vastaavat tekijät eivät ole sopimuksen mukaiset eikä niitä saavuteta myyjälle annettujen kohtuullisen ajan kuluessa, on ostajalla oikeus purkaa sopimus sekä saada vahingonkorvausta ostajalle aiheutuneista vahingoista. Jos puutteellisuus on vähäinen, ei purkamisoikeutta ole, mutta ostajalla on oikeus saada hinnanalennus.

19

Sopimuksen siirto

Näiden ehtojen mukaisia velvoitteitaan ja oikeuksiaan ei osapuoli ilman toisen osapuolen suostumusta saa siirtää kolmannelle.

20

Välimiesmenettely

Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet, joita osapuolet eivät yhdessä kykene ratkaisemaan, ratkaisee välimiesoikeus, johon ostaja ja myyjä nimeävät kumpikin yhden jäsenen ja nämä yhteistoimin puheenjohtajan. Ellei puheenjohtajan valinnassa päästä yksimielisyyteen tai ostaja taikka myyjä ei nimeä jäsentä, nimeää heidät Keskuskauppakamari, Helsinki. Muutoin noudatetaan välimiesmenettelystä 23.10.1992 annettua Suomen lakia. Välimiesmenettely tapahtuu Helsingissä.

Sopimukseen liittyvissä oikeussuhteissa noudatetaan Suomen lakia ja vallitsevaa oikeuskäytäntöä.